

OBC

ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

KAZUSHI ONO DIRECTOR TITULAR

NÚM. 10

SIBELIUS 150 ANYS: KULLERVO

12 i 13 DE DESEMBRE DE 2015
SALA 1 PAU CASALS

ARI RASILAINEN director
TUIJA KNIHTILÄ soprano
JUHA UUSITALO baríton-baix
COR ACADÈMIC MASCULÍ D'HÈLSINKI

L'AUDITORI

www.auditori.cat

Lepant 150
08013 Barcelona

Comenta aquest concert amb
#auditori #obc

Segueix-nos a

Concert extraordinari

LA PATÈTICA

VALERY GERGIEV

FILHARMÒNICA DE MUNIC

Concert coproduït:

iber:Camera LAUDITORI

DIUMENGE, 17 DE GENER DE 2016, 19.00 H
L'AUDITORI

www.ibercamera.com

PROGRAMA 10

DESEMBRE DE 2015

DISSABTE 12

19h

DIUMENGE 13

11h

Ari Rasilainen director
Tuija Knihtilä soprano
Juha Uusitalo baríton-baix
Cor Acadèmic Masculí d' Hèlsinki

1/ JAN SIBELIUS
Hämeenlinna,
Finlàndia, 1865 –
Järvenpää,
Finlàndia, 1957

Finlàndia, op. 26 (1900)

10'

PAUSA

20'

2/ JAN SIBELIUS

Kullervo, op. 7 (1892) 1a audició

72'

Introducció
La joventut de Kullervo
Kullervo i la seva germana
Kullervo va a la guerra
Mort de Kullervo

Tuija Knihtilä soprano
Juha Uusitalo baríton-baix
Cor Acadèmic Masculí d'Hèlsinki

El temps i la durada del concert són aproximats.

Agrairém que apaguéssiu els mòbils, desactivéssiu les alarmes sonores i continguéssiu els estossecs. Un mocador redueix notablement el soroll.

Programa presentat per

radio clásica
rne

COMENTARI

Juan Carlos Moreno Delgado

Per als finlandesos, Sibelius no és només el més gran dels seus compositors, és també un símbol de la lluita del seu país per la llibertat. *Finlàndia i Kullervo* van ser dos puntals fonamentals d'aquesta llibertat.

Quan el 28 d'abril de 1892, a Hèlsinki, van començar a sonar els primers acords d'un poema simfònic per a soprano, baríton, cor masculí i orquestra titulada *Kullervo*, poca gent entre el públic havia sentit parlar del seu autor, un jove d'encara no 27 anys anomenat Jean Sibelius. El compositor tot just acabava de tornar de cursar estudis a Viena, i fins aquell moment no havia donat res a conèixer, fora d'unes cançons en suec, la seva llengua materna, i algunes peces per a piano i de cambra més aviat impersonals. L'èxit amb què va ser acollida la partitura ho va canviar tot.

Kullervo és l'expressió del desig de Sibelius d'escriure una música específicament finlandesa en un moment d'especial dificultat per al país, aleshores sota domini rus. Com a tema, va escollir un episodi gens heroic de la gran epopeia finlandesa, el *Kalevala*: el del violent i irreflexiu Kullervo, fill de Kalervo, un pastor marcat per un destí tràgic que el porta a seduir la seva pròpia germana i a suïcidar-se, no abans, però, d'haver exterminat els seus enemics. A través de la música, el compositor encerta a evocar aquesta història de violència i fatalitat, i tot amb una reeixida sonoritat finlandesa gràcies a unes melodies que, sense arribar a la cita literal, traspuen

l'esperit del cant popular. Sibelius, però, no va quedar satisfet amb la partitura. Trobava que la seva estructura era massa heterogènia, un híbrid entre poema simfònic, simfonia programàtica, òpera i cantata, i que presentava influències massa evidents (Berlioz i Wagner, a més del color i el sentit èpic dels russos Borodin, Rimski-Kórsakov i Txaikovski). Per això, un any més tard en va prohibir les interpretacions integrals. Potser no anava errat, perquè certament les seves obres posteriors, moltes d'elles inspirades també en el *Kalevala*, eren més perfectes en el pla tècnic, més refinades en el tímbric i més subtils en l'expressiu, però no mostraven la passió soterrada i el pols dramàtic d'aquest juvenil *Kullervo*.

Si aquesta obra va consagrar Sibelius, *Finlàndia* va acabar de fer del compositor un símbol nacional. La va escriure el 1899 com a culminació d'una sèrie de sis quadres històrics escenificats en benefici de la llibertat de premsa, en un moment en què la repressió russa contra el nacionalisme finlandès tornava a ser intensa. L'èxit va ser aclaparador, tant que, des de la seva estrena el 4 de novembre d'aquell any, la partitura va ser considerada una mena d'himne oficiós finlandès. El 1900, el compositor la va revisar i li va posar el títol definitiu, *Finlàndia*. El seu caràcter exultant i la qualitat emotiva del tema cantable fan que, encara avui, sigui una de les obres més populars del mestre.

JAN SIBELIUS. Kullervo

KULLERVO JA HÄNEN SISARENSA

Kuoro (Chorus):

Kullervo, Kalervon poika,
Sinisukka äijön lapsi,
Hivus keltainen korea,
Kengän kauto kaunokainen
Läksi viemähän vetoja,
Maajyviä maksamahan.

Vietyä vetoperänsä,
Maajyväset maksettua
Rekehensäreutoaikse
Kohennaiksekorjahansa;
Alkoi kulkea kotihin,
Matkata omille maille.

Ajoa järyttelevi
Matkoansamittelevi
Noilla Väinön kankahilla,
Ammoin raatuilla ahoilla.

Neiti vastahan tulevi,
Hivus kulta hiihtelevi
noilaVäinonkankahilla,
Ammoin raatuilla ahoilla.

Kullervo, Kalervon poika,
Jo tuossa piättelevi,
Alkoi neittä haastatella,
Haastatella, houkutella:

Kullervo:

Nouse, neito korjahani,
Taaksi maata taljoillesi!

Sisar:

Surma sullekorjahasi,
Tauti taaksi taljoillesi!

Kuoro:

Kullervo, Kalervon poika,
Sinisukka äijön lapsi,
Iski virkkua vitsalla,
Helähytti helmivyöllä.
Virkku juoksi, matka joutui,
Tie vieri, reki rasasi.

Neiti vastahan tulevi,
Kautokenkäkaaloavi
Selvällä meren selällä,
Ulapalla aukealla.
Kullervo, Kalervon poika,

KULLERVO I LA SEVA GERMANA

Cor:

Kullervo, fill de Kalervo,
de formoses calces blaves, descendent d'Aijö,
de rossa cabellera enlluernadora
i calçat del cuir més fi,
es posà en camí per pagar el tribut,
a portar el gra degut en pagament per la terra.

Quan va haver pagat el seu tribut,
el gra degut per la terra,
s'alçà sobre el seu trineu
tot asseient-se a la cistella
i començà son viatge de tornada a casa,
el viatge de retorn a les seves terres.

Transcorre la veloç cursa amb estrèpit,
i travessa d'un vol el trineu
els llongs bruguerars de Väinö,
les velles planúries de clarianes desbrossades.

Se li aparegué allí una donzella,
al vent oneja sa rossa cabellera,
en els llongs bruguerars de Väinö,
les velles planúries de clarianes desbrossades.

Allí, Kullervo, fill de Kalervo,
frenà a l'instant el seu trineu,
començà ses raons amb la donzella,
i llançà son dolç reclam:

Kullervo:

“Puja, oh donzella, a mon trineu
i reposa sota les meves pells!”

Germana:

“Apoderi's la Mort de ton trineu,
penetri la pesta entre les teves pells!

Cor:

Kullervo, fill de Kalervo,
de formoses calces blaves, descendent d'Aijö,
colpejà el rossí amb el càstig,
féu ressonar sa cinta perlada.
Galopa el corser, transcorre el viatge,
vola el trineu, es desgrana el camí.

Una donzella se li apareix,
caminant amb superb calçat
sobre la mar i el seu ampli dors,
d'ermes cristal·lins.
Kullervo, fill de Kalervo,

Jo tuossa pättelävi,
Hevoista pättelävi,
Suutansa sovittelävi,
Sanojansa säätelävi:

Kullervo:

Tule korjahan, korea,
Maan valio, matkoihini!

Sisar:

Tuoni sullekorjahasi,
Manalainen matkoihisi!

Kuoro:

Kullervo, Kalervon poika,
Sinisukka äijön lapsi,
Iski virkkua vitsalla,
Helähytti helmivyöllä.
Virkku juoksi, matka joutui,
Reki vierä, tie lyheni.

Neiti vastahan tulevi,
Tinarinta riioavi
Noilla Pohjan kankahilla,
Lapin laajoilla rajoilla.

Kullervo, Kalervon poika,
Hevoistansahillitsevi,
Suutansa sovittelävi,
Sanojansa säätelävi:

Kullervo:

Käy, neito rekoseheni,
Armas, alle viittieni,
Syömähän omeniani,
Purementahan päähkeniä!

Sisar:

Sylen, kehjo, kelkkahasi,
Retkale, rekosehesi!
Vilu on olla viltin alla,
Kolkko korjassaeleä.

Kuoro:

Kullervo, Kalervon poika,
Sinisukka äijön lapsi,
Koppoineionkorjahansa,
Reuatirekosehensa,
Asetteli taljoillensa,
Alle viltin vierietтели.

Sisar:

Päästä pois minua tästä,
Laske lasta vallallensa
Kunnotointa kuulemasta
Paholaista palvomasta,
Tahi potkin pohjan puhki,
Levittelen liisteheksi,
Korjasi pilastehiksi,
Rämäksi re'enetukan!

allí detingué son trineu
mossegà el fre el seu cavall,
compongué llavors ses raons,
i exclamà amb mesurats mots:

Kullervo:

“Puja a la cistella, oh formosa!
D’aquesta terra la més bella: amb mi viatja!”

Germana:

Sigui el mortífer Tuoni qui pugi al teu trineu,
Faci Manalainen el viatge amb tu!

Cor:

Kullervo, fill de Kalervo,
de formoses calces blaves, descendent d’Aijö,
colpejà el rossí amb el càstig,
féu ressonar sa cinta perlada.
Galopa el corser, transcorre el viatge,
vola el trineu, s’escurça el camí.

S’aparegué llavors una donzella,
amb un fermall brillant al pit,
venia de les planures de Pohjola,
en els vastos confins de Lapònia.

Kullervo, fill de Kalervo,
frenà a l’instant el seu cavall,
compongué aleshores ses raons
i exclamà amb mesurats mots:

Kullervo:

Vine, donzella, al meu trineu,
oh adorada, sota les meves flassades,
a menjar de les meves pomes,
i a tastar també les nous!

Germana:

A ton trineu, oh mesquí, escupo,
sobre ton carro, miserable!
Sota ta flassada només hi ha fred,
i a la cistella, foscor!

Cor:

Kullervo, fill de Kalervo,
de formoses calces blaves, descendent d’Aijö,
agafà prest la donzella
i per la força en el trineu,
entre les pells la tombà,
sota la flassada l’empenyé.

Germana:

Deixa’m el pas franc,
allibera aquesta nena de ton poder!
Em nego a escoltar vileses,
matussers mots metzinosos,
o desfonaré el postam.
Esmicolat en mil estelles,
a encenalls reduiré el trineu
i desfet quedarà!

Kuoro:

Kullervo, Kalervon poika
 Sinisukka äijön lapsi,
 Aukaisi rahaisen arkun,
 Kimahutti kirjakkannen,
 Näytteli hopeitansa,
 Verkaliuskoja levitti,
 Kultasuita sukkasia,
 Vöitänsä hopeapäitä.

Verat veivät neien mielen,
 Halu muutti morsiamen,
 Hopea houkuttelevi,
 Kulta kuihauttelevi.

Sisar:

Mist'olet sinä sukuisin,
 Kusta, rohkea, rotuisin?
 Lienet suurtaki sukua,
 Isoa isän aloa.

Kullervo:

En ole sukua suurta,
 Enkä suurta enkä pientä,
 Olen kerran keskimmäistä:
 Kalervon katala poioka,
 Tuhma poika tuiretuinen,
 Lapsi kehjokeiretyinen;
 Vaan sano oma sukusi,
 Oma rohkea rotusi,
 Jos olet sukua suurta,
 Isoa isän aloa!

Sisar:

En ole sukua suurta,
 Enkä suurta enkä pientä,
 Olen kerran keskimmäistä:
 Kalervon katala tyttö,
 Tyhjä tyttö tuiretuinen,
 Lapsi kehjokeiretyinen.

Ennen lasna ollessani
 Emon ehtoisen eloilla,
 Läksin marjahan metsälle,
 Alle vaaran vaapukkahan.
 Poimin maalta mansikoita,
 Alta vaaran vaapukoita
 Poimin päivän, yön lepäsin.
 Poimin päivän, poimin toisen:
 Päivälläpä kolmannella
 En tiennyt kotihin tietä:
 Tiehyt metsähän veteli,
 Ura saatteli salolle.

Cor:

Kullervo, fill de Kalervo,
 de formoses calces blaves, descendent d'Äijö,
 obrí son secret cofre,
 de ferramentes resplendents
 i li mostrà tota la plata.
 Escampà els més valuosos brodatz,
 calces rematades en or,
 cinturons repujats de plata.

Els fins brodatz a la donzella arrabassaren el sentit,
 el tresor rutilant en núvia la transformà,
 el fulgor de plata féu presa en ella
 i la brillantor de l'or la confongué.

Germana:

Quin és el llinatge del qual descendeixes?
 Magne és l'origen de ta raça, per ventura?
 Poderós, intueixo, és ton llinatge
 i plançó ets de noble pare.

Kullervo:

No és poderós mon llinatge,
 no és ni gran ni petit.
 Sóc d'origen mesurat,
 fill errant de Kalervo
 bergantell vulgar i neci,
 Infant inútil, sense vàlua.
 Però digue'm tu, quin és ton origen?
 Magna la llavor de ta raça, per ventura?
 Poderós, intueixo, és ton llinatge
 i plançó ets de noble pare.

Germana:

No és poderós mon llinatge,
 no és ni gran ni petit.
 Sóc d'origen mesurat,
 filla errant de Kalervo
 bergantella vulgar i nècia,
 infant inútil, sense vàlua.

En altre temps, en ma infantesa,
 visqué amb ma amorosa mare.
 Al bosc aní en cerca de baies,
 al peu de la muntanya cerquí gerds,
 a la plana maduixí,
 al peu de la muntanya cerquí gerds.
 De dia recollia i de nit descansava.
 Així recol·lectí un dia rere l'altre,
 nogensmenys, al tercer dia
 no trobí el camí de tornada.
 Tots els camins em duïen al bosc,
 un cop i altre cop en l'espessor em perdien.

Siinä istuin, jotta itkin,
Itkin päivän, jotta toisen;
Päivänpä kolmantena
Nousin suurelle mäelle,
Korkealle kukkukalle.
Tuossa huusin, hoilaelin.
Salot vastahan saneli,
Kankahat kajahtelivat:
”Eiä huua, hullu tyttö,
Eiä mieletön, melua!
Ei se kuulu kumminkana,
Ei kuulukotihin huuto!”

Päivän päästä kolmen, neljän,
Viien, kuuenviimeistäki
Kohenihin kuolemahan,
Heitihin katoamahan,
Enkä kuollut kuittenkana,
En mä kalkkinen kaonnut!

Oisin kuollut, kurja raukka,
Oisin katkennut, katala,
Äsken tuossa toisna vuonna,
Kohta kolmanna kesänä
Oisin heinänä helynnyt,
Kukostellut kukkapäänä,
Maassa marjana hyvänä,
Punaisena puolukkana,
Nämät kummat kuulematta,
Haukeat havaitsematta.

Kullervo:

Voi, poloinen, päiviäni,
Voipa, kurja, kummiani,
Voi kun pi'insisarueni,
Turmelin emoni tuoman!
Voi isoni, voi emoni,
Voi on valtavanhempani!
Minnekä minua loitte?
Kunne kannoitte katalan?
Parempiolisi ollut
Syntymättä, kasvamatta,
Ilmahan sikeämättä,
Maalle tälle täytymättä.
Eikä surma suurin tehnyt,
Tauti oikein osannut,
Kun ei tappanut minua,
Kaottanut kaksiöisnä.

En ma solitud abatuda, arrenquí a plorar,
plorí un dia, plorí al següent,
emperò arribat el tercer dia
escalí una alta muntanya,
fins a son indret més encimbellat.
Al cim criá i doní veus,
i els boscos respongueren,
i les meves paraules, les planúries retornaren:
“No cridis més, esbojarrada nena,
renuncia a tes insensates veus!
Ningú no hi ha que escoltar-te pugui,
a ningú a casa li arriben tos laments!”

Transcorregué així el tercer dia, suara el quart,
cinquè i sisè, quan
acatí mon trist fat,
assumí ma perdició.
Emperò no sucumbí, tanmateix,
pobre de mi, no trobí la manera de perir.

Ai infeliç de mi, tant de bo m'hagués mort!
Ai si, dissortada, hagués trobat ma fi!
Tost, a l'any que seguís,
o per ventura al tercer estiu,
hauria reverdit com una tija d'herba.
Com una flor resplendiria,
o com una baia em mostraria sobre la terra,
vistós nabiu, de roig fulgor.
Lliure doncs, d'aquesta tristesa
i sense sentir aquest pesar.

Kullervo:

Mal hi hagi en aquest atziac dia,
malfadat roman mon llinatge!
Que ma mateixa, pròpia germana,
fruit de ma mare he ultratjat!
Ai de mon pare, ai de ma mare,
ai de vosaltres, progenitors ancians!
Amb quin fi em vàreu criar,
em vàreu portar, roí, a aquest món?
Més, sens dubte, hauria valgut
no néixer, no ésser nodrit,
que l'aire no m'hagués donat vigor,
i mai no haver arribat al món.
Quina malaptesa, la de la mort,
no permetre que el mal febril,
hagués posat fi als meus dies,
quan, tot just nascut, pogué ésser ma perdició!

KULLERVON KUOLEMA

Kuoro:

Kullervo, Kalervon poika,
Otti koiransakeralle,
Läksi tietä telkkimähän,
Korphehkakoamahan,
Kävi matkoi vähäsen,
Astui tietä pikkaraisen;
Tuli tuolle saarekselle,
Tuolle paikalle tapahtui,
Kuss'oli piian pilannunna,
Turmellutemonsa tuoman.

Siin'itki ihana nurmi,
Aho armahin valitti,
Nuoret heinät hellitteli,
Kuikutti kukat kanervan
Tuota piian pillamusta,
Emon tuoman turmellusta.

Eikä nousnut nuori heinä,
Kasvanut kanervan kukka,
Ylennyt sialla sillä,
Tuolla paikalla pahalla,
Kuss'oli piian pilannunna,
Emon tuoman turmellunna.

Kullervo, Kalervon poika,
Tempasi terävän miekan,
Kätselävi, kääntelävi,
Kyselevi, tietelävi,
Kysyi mieltä miekaltansa,
Tokko tuon tekisi mieli
Syoä syylistä lihoa,
Viallista verta juoa.

Miekka mieltä miehen mielen,
Arvasi uron pakinan,
Vastasi sanalla tuolla:
"Miks'en söisi mielelläni,
Söisi syylistä lihoa,
Viallista verta joisi
Syön lihoa syyttömänki,
Juon verta viattomänki."

Kullervo, Kalervon poika,
Sinisukka äijön lapsi,
Pään peltohon sysäsi,
Perän painoi kankahasen,
Kärenkääntirintahansa,
Itse iskihekäreille.
Siihen surmansa sukesi,
Kuolemansa kohtaeli.

Se oli surma nuoren miehen,
Kuolo Kullervo urohon,
Loppu ainaki urosta,
Kuolema kovaosaista.

LA MORT DE KULLERVO

Cor:

Kullervo, el fill de Kalervo,
cridà el ca al seu costat,
es posà en camí per la senda blanca,
fins al bosc i la seva espessor.
Poc tros hagué de caminar,
perquè son camí el dugués
fins en aquell lloc del bosc,
que ben aviat reconegué,
on havia seduït la donzella,
la nena de sa mare havia deshonrat.

Per tot arreu la resplendent herba plora,
i la dolça arbreda gemega,
el verd mantell alça son lament,
al bruguera, les flors llangueixen,
per la desgràcia de la bergantella,
per la destrucció de la nena de sa mare.

Però no creixia la jove herba,
ni el bruguera de flors es cobria,
sense mantell restava el lloc
on esdevingué la malifeta,
on la donzella havia seduït,
la nena de sa mare havia deshonrat.

Kullervo, fill de Kalervo,
desembeinà aleshores l'esmolada espasa,
la mirava i la girava,
llarga estona l'exhortà,
sotmeté a consulta el seu acer,
si per cas fos del seu grat
devorar son culpable cos,
i beure sa malvada sang.

Medità sobre això l'espasa,
i de l'heroi la pregunta compregué.
Respongué tals paraules:
"per què no hauria de trobar plaer,
en devorar ta pecaminosa carn,
i beure ta impura sang?
Car ja mengí carn innocent
i beguí la sang dels qui no pecaren."

Kullervo, fill de Kalervo,
de formoses calces blaves, descendent d'Äijö,
a la terra enfonsà l'empunyadura,
al bruguera enterrà la guarda,
la punta dirigió al seu pit
i sobre l'esmolada fulla es llançà.
Així trobà la mort tan desitjada
i sa pròpia fi llaurà.

Vet aquí el final del jove,
Kullervo, l'heroi, així morí,
A un home de tanta vàlua
semblant final el destí oferí.

OBC

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA I NACIONAL DE CATALUNYA

KAZUSHI ONO DIRECTOR TITULAR / JAN WILLEM DE VRIED PRINCIPAL DIRECTOR CONVIDAT

PRIMERS VIOLINS Kai Gleusteen*, concertino invitat / Cristian Chivu, *concertino associat* / Raúl García, *assistent concertino* / María José Aznar / Sarah Bels / José Valentín Centenero / Walter Ebenberger / Ana Isabel Galán / Natalia Mediavilla / Katia Novell / María Pilar Pérez / Anca Ratiu / Jordi Salicrú / Jozef Toporcer / Judit Bofarull* / Adrián Centenero* / Heriberto Fonseca* **SEGONS VIOLINS** Alexandra Presaizen, *solista* / Emil Bolozan, *assistent* / María José Balaguer / Hug Bosch / Jana Brauningner / Patricia Bronisz / Assumpta Flaqué / Mireia Llorens / Melita Murgea / Antoni Peña / Josep Maria Plana / Robert Tomàs / Angela Eugenia Gherasim* **VIOLÉS** Ashan Pillai, *solista* / Josephine Fitzpatrick, *assistent* / Franck Heudiard / Christine de Lacoste / Sophie Lasnet / Michel Millet / Miquel Serrahima / Jennifer Stahl / Andreas Süßmayr / Alina Gurgu* / María Juan* **VIOLONCELS** José Mor, *solista* / Vincent Ellegiers, *assistent* / Núria Calvo / Lourdes Duñó / Jaume Güell / Olga Manescu / Linda d'Oliveira / Jean-Baptiste Texier **CONTRABAIXOS** Christoph Rahn, *solista* / Dmitri Smyshlyaev, *assistent* / Jonathan Camps / Josep Mensa / Albert Prat / Salvador Morera* **FLAUTES** Bea Cambrils / Juana Guillem* / Anna Pujol* / Christian Farroni, *assistent* / Ricardo Borrull, *flautí* **OBOËS** Disa English, *solista* / José Juan Pardo / Dolors Chiralt, *assistent* / Molly Judson, *corn anglès* **CLARINETS** Larry Passin, *solista* / Francesc Navarro / Josep Fuster, *assistent i clarinet en mi b* / Alfons Reverté, *clarinet baix* **FAGOTS** Silvia Coricelli, *solista* / Noé Cantú / Thomas Greaves, *assistent* / Slawomir Krysmalski, *contrafagot* **TROMPES** Juan Manuel Gómez, *solista* / Joan Aragó / David Bonet / Juan Conrado García, *assistent solista* / David Rosell, *assistent* **TROMPETES** Mireia Farrés, *solista* / Adrián Moscardó / David Sancho* / Miquel Àngel Torres* / Angel Serrano, *assistent* **TROMBONS** Eusebio Sáez, *solista* / Vicent Pérez / Gaspar Montesinos, *assistent* / Raul García, *trombó baix* / Vicente Enrique Boix*, *trombó baix* **TUBA** Daniel Martínez* **TIMPANI** Juan Antonio Martín* **PERCUSSIÓ** Roxan Jurkevich, *assistent* / Joan Marc Pino, *assistent* / Juan Francisco Ruiz / Ignasi Vila **ARPA** Magdalena Barrera **ENCARREGAT D'ORQUESTRA:** Walter Ebenberger **RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL:** Begoña Pérez **RESPONSABLE TÈCNIC:** Ignasi Valero **PERSONAL D'ESCENA:** Joan Luis

* col·laborador

Ari Rasilainen

director

Ari Rasilainen va dirigir l'OBC per darrera vegada el mes de gener de 2011.

Va estudiar amb J. Panula a l'Acadèmia Sibelius i violí amb A. Labko. Com a violinista, va ser membre de la Simfònica de Ràdio Finlàndia i de la Filharmònica de Hèlsinki, però, de 1985 a 1989 ja va ser director titular de l'Orquestra de Laaperanta a Finlàndia i principal director invitat de la Filharmònica de Tampere de 1994 a 2002, director de l'Orquestra de Ràdio Noruega. Més tard, també ho ha estat de la Staatsphilharmonie Rheinland-Pfalz de Ludwigshafen, de la Simfònica Jyväskylä i de la Pori Sinfonietta. El 1989 havia guanyat el segon premi del Concurs Internacional de Direcció Nicolai Malko de Copenhagen.

Rasilainen dirigeix regularment orquestres com ara les filharmòniques de Ràdio Bèlgica i Ràdio Hannover i les d'Oslo i Bergen, la Philharmonia Hungarica, la Bundesjuvend Orchester, les simfòniques de Praga, Stuttgart i de les ràdios de Frankfurt, Berlín, Leipzig i Colònia, la Suisse Romande i la Tonkünstler de Viena, amb solistes com M. Caballé, J. Carreras, J. Fischer, H. Hahn, N. Kennedy, S. Mintz, D. Müller-Schott, O. Mustonen, G. Sokolov, Ch. Tetzlaff, A. Volodos, F.P. Zimmermann i N. Znaider. El 1994 va dirigir *Lohengrin* a l'Òpera Nacional Finlandesa i, més tard, *La flauta màgica* i *Tosca*, a més de *The Horseman* d'A. Sallinen al Festival de Savonnlina i al Bolshoi de Moscou, *Evgeny Onegin* a l'Òpera de Montpeller i *Salomé* a Wuppertal. També ha dirigit moltes de les principals orquestres espanyoles, a més d'enregistrar 50 CD amb obres de Sibelius, Grieg, Nielsen, Sinding, Saint-Saens i Berg, i les integrals simfòniques d'A. Sallinen, K. Atterberg i A. Adnan Saygun.

Tuija Knihtila

mezzosoprano

Tuija Knihtila col·labora amb l'OBC per primera vegada en aquest concert.

Knihtila va estudiar a l'Acadèmia Sibelius i després a la Universitat de Berlín i a l'Òpera Studio de Zuric. Va ser solista a l'Òpera Nacional de Finlàndia, interpretant rols protagonistes a *Così fan tutte*, *Rigoletto*, *Carmen*, però va destacar particularment en el paper d'Amneris (*Aida*).

Des del 2004 és invitada regularment al Festival d'Òpera de Savonlinna on, l'estiu del 2015, va interpretar Ortrud a *Lohengrin*, amb gran èxit. A més d'això, també ha cantat els personatges del Compositor a *Ariadna a Naxos*, Venus a *Tannhäuser*, Santuzza a *Cavalleria Rusticana* i Brangäne a *Tristany i Isolda*, en el seu debut a la Fenice de Venècia.

Els seus projectes de futur la portaran a cantar *Tannhäuser* a l'Òpera de Frankfurt en una producció de Vera Nemirova, dirigida per Constantin Trinks i *Aida* a Bonn. En concert ha treballat amb L. Segerstam, E.P. Salonen, M. Francky i les principals orquestres europees i escandinaves.

Juha Uusitalo

baríton-baix

Juha Uusitalo col·labora amb l'OBC per primera vegada en aquest concert.

Fotografia → © Heikki Tuuli

Va començar la seva carrera com a flautista amb l'Orquestra Nacional de l'Òpera de Finlàndia i no es va dedicar al cant fins als anys noranta. Uusitalo ha interpretat, entre d'altres, el paper principal de *L'holandès errant*, Jokanaan a *Salomé* i Scarpia a *Tosca*, en sales tan destacades com La Scala de Milà, l'Òpera de Viena, la de San Francisco, la de Berlín amb Barenboim, al Covent Garden amb Pappano, a l'Òpera de París amb Ph. Jordan, al Metropolitan de Nova York amb K. Ono o al Maggio Musicale Fiorentino amb Z. Mehta.

Després d'una malaltia greu es va dedicar més al cant concertístic, interpretant obres com la *Novena* de Beethoven, *Edip rei*, *Pulcinella*, el *Rèquiem de Guerra* de Britten o la *Simfonia Lírica* de Zemlinsky, amb directors com Janowsky, J.P. Saraste P. Järvi, E.P. Salonen i M. Tilson Thomas, en festivals com els Proms de la BBC o amb orquestres com la de París, la de San Francisco, la Filharmonia o la Simfònica de Taiwan.

Cor Acadèmic Masculí d'Hèlsinki

Matti Apajalahti direcció

Fundat el 1949 amb el nom de TEI KYL, pertany a la Universitat d'Hèlsinki. Ha actuat arreu del món amb un repertori que abasta tant obres contemporànies com clàssiques, aconseguint notables èxits en concursos, tant a dins com a fora del seu país. Les seves gires els han portat arreu d'Europa, EUA, Canadà, Rússia, Xina o Brasil. Des del 1977 el Cor està dirigit per Matti Apajalahti, Múster per la Acadèmia Sibelius. També ha fet nombrosos enregistraments, entre els que cal destacar *HämäränÄäniä* (Sons del crepuscle) amb obres de compositors com Schubert i *KirjeKorvatunturille* (Una carta per a Santa Claus) amb cançons nadalenques, *Legenda* amb obres finlandeses i *MaailmaJääkukkienTakana* (El món més enllà de les flors glaçades) també amb nades.

El 1996 es va imposar una edat màxima de 45 anys i els membres que el van abandonar van formar l'Academic Male Choir Psaldo. Tot i així, la col·laboració dels dos cors és freqüent, fins i tot participant en enregistraments com el de *Kullervo* de Sibelius amb la Staatsphilharmonie Rheinland-Pfalz Philharmonic Orchestra, dirigits per Rasilainen.

El Cor Acadèmic Masculí d'Hèlsinki col·labora amb l'OBC per primera vegada en aquest concert.

OBC

ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

KAZUSHI ONO DIRECTOR TITULAR

2015
2016

LA NOVENA DE BEETHOVEN

SOR » *Cendrillon*. Obertura
BEETHOVEN » *Simfonia núm. 9* "Coral"

JAN WILLEM DE VRIEND principal director convidat
• RAQUEL LOJENDIO soprano • BARBARA KOZELJ
mezzosoprano • GUSTAVO PEÑA tenor • GEERT SMITS
baríton • COR MADRIGAL • COR LIEDER CÀMERA

15, 16 i 17
GENER
Entrades
a partir de
10€

L'AUDITORI

Lepant 150
08013 Barcelona

www.auditori.cat

INFORMACIÓ

Abans de cada concert podeu consultar el programa de mà entrant al web de l'OBC. També hi trobareu tota la informació de l'emissió del concert per Catalunya Música i Radio Clásica de RNE.

Per als abonats de l'OBC, l'entrada al Museu de la Música és gratuïta el mateix dia del concert. La resta dels dies el preu és reduït → 3.50€ www.museumusica.bcn.cat

SUGGERIMENTS DISCOGRÀFICS

www.fnac.es

● **Jan SIBELIUS** → *Tone Poems*
GÖTEBORGS SYMFONIKER · Neeme Järvi director
TRIO, DEUTSCHE GRAMMOPHON (2000)

● **Jan SIBELIUS** → *Kullervo op. 7*
LONDON SYMPHONY ORCHESTRA · GENTLEMEN OF THE LONDON SYMPHONY
CHORUS · Peter Mattei baríton · Monica Groop soprano · Sir Colin Davis director
LSO LIVE (2006)

ALTRES CONCERTS

BANDA MUNICIPAL DE BARCELONA: CONCERT DE NADAL

→ 20 DES / SALA 1 PAU CASALS
→ 18h

Preus de 12€ a 16€

OBC: GLADIATOR LIVE

→ 9 i 10 GEN / SALA 1 PAU CASALS
→ 19h i 11h

Preu 48€

CONCERTS FAMILIARS: SOMNIS DE MÚSIC

→ 16 GEN / SALA 1 PAU CASALS
→ 12h (11h "La prèvia", xerrada gratuïta
per a tota la família)

Preu 10€